

Event 5 - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Περιγραφή

Στόχος του Event 5 “Ενίσχυση της σύνδεσης” του Ευρωπαϊκού Έργου “COmmunity-based action for a GREEN transition (CO-GREEN)”, που υλοποιεί ο Δήμος Καρδίτσας σε συνεργασία με την Euracademy Association, αποτέλεσε η ενδυνάμωση των τοπικών κοινοτήτων, ώστε να οραματιστούν το πράσινο μέλλον τους, λαμβάνοντας υπόψη περιβαλλοντικά, κοινωνικά, οικονομικά και εργασιακά ζητήματα.

Οι εταίροι του έργου με εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και εκπροσώπους των εμπλεκόμενων κοινοτήτων, διερεύνησαν την κοινή ιδέα της πράσινης κοινότητάς τους και την οικοδόμηση μιας συναίνεσης, στηριζόμενοι σε ιδέες σχετικά με τη σύνδεση μεταξύ των κοινωνικών ανισοτήτων (και ενδεχομένως άλλων παραγόντων σε μια διατομεακή προοπτική) και των πράσινων θεμάτων.

Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο του Event 5 χωρίζονται σε 3 ομάδες:

- Εργαστήρια: πραγματοποιήθηκαν σε κοινότητες που συμμετέχουν στο έργο, με στόχο την ενίσχυση των τοπικών διαδικασιών στις κοινότητες.
- Ομαδικές συνεντεύξεις σεναρίων: διεξήχθησαν για να ρίξουν περισσότερο φως στην εμπλοκή των ενεργοποιητών και εμπυχωτών, για να κατανοήσουν τους μηχανισμούς πίσω από την τοπική εμπλοκή.
- Τοπικά εργαστήρια: διερευνήθηκε η ανατροφοδότηση σχετικά με την πράσινη διαδικασία εντός και εκτός των κοινοτήτων.

Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν το ακριβές όραμα των πράσινων δραστηριοτήτων σε κάθε περιοχή/κοινότητα.

Χρονοδιάγραμμα δραστηριοτήτων

Εργαστήρια:

- [Πολωνία]: 14.09.2023 (Górno), 03.10.2023 (Wiązowna), 23.10.2023 (Elbląg), 20.10.2023 (Starachowice)
- [Ιταλία]: 16.06.2023 and 05.10.2023 (Cosenza Panebianco)
- [Κροατία]: 27.09.2023 (Omišalj, Krk), 29.09.2023 and 02.10.2023 (Opatija)
- [Ελλάδα]: 14.11.2023 (Karditsa)

Ομαδικές συνεντεύξεις σεναρίων:

- [Πολωνία]: 31.10.2023 (Toruń), 31.10.2023 (Warsaw)
- [Ιταλία]: 02.11.2023 (Magione), 01.09.2023 (Cosenza Panebianco)
- [Κροατία]: 20.10.2023 (Rijeka), 19.10.2023 (Cres)
- [Ελλάδα]: 13.11.2023 (Karditsa)

Τοπικά εργαστήρια:

- [Πολωνία]: 16.10.2023 (Warsaw- Wola Cultural Centre), 23.10.2023 (Warsaw, The Office of the President of the Republic of Poland)
- [Ιταλία]: 15.09.2023 (Cosenza Panebianco), 09.07.2023 (Cavalese), 10.06 and 20.08.2023 (Magione)
- [Κροατία]: 03.06.2023 (Lisina), 05.10 and 17.10.2023 (Opatija), 18.10.2023 (Ika)
- [Ελλάδα]: 14.11.2023 (Karditsa)

Περίληψη Δραστηριοτήτων:

Εργαστήρια:

- **Πολωνία**

Górnio

Η ομάδα επικεντρώθηκε στην προσπάθεια να συνδέσει τις δραστηριότητες που σχεδιάστηκαν στο πλαίσιο του έργου με την ιδέα της βιώσιμης ανάπτυξης και τις πραγματικές ανάγκες της τοπικής κοινότητας. Προετοιμάστηκε ένα προκαταρκτικό σχέδιο δραστηριοτήτων, σύμφωνα με το οποίο έγινε καταμερισμός των ρόλων και των δραστηριοτήτων, ώστε οι κοινότητες να αναπτύξουν τις ικανότητές τους και να ενεργοποιηθεί η συμμετοχή των κατοίκων της περιοχής.

Elbląg

Η έμφαση δόθηκε στην εξειδίκευση των στόχων του έργου για τη μέγιστη δυνατή συμπερίληψη όλων των συμμετεχόντων και ολόκληρης της τοπικής κοινότητας. Προτάθηκε η διοργάνωση μιας συνοδευτικής εκδήλωσης της δραστηριότητας σε συνεργασία με μια τοπική οργάνωση. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα, να αναπτυχθεί ένα αρχικό σχέδιο και να συζητηθούν οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες κάθε συμμετέχοντα. Παράλληλα, συζητήθηκε και η ιδέα προώθησης της εκδήλωσης, όπως και οι δυνατότητες υποστήριξης της υλοποίησης του έργου από εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες.

Wiązowna

Το επίκεντρο ήταν ο σχεδιασμός μιας σειράς εργαστηρίων για περιβαλλοντικά θέματα, όπως τα φυσικά καλλυντικά και τα προϊόντα υγιεινής, η χρήση βοτάνων σε οικιακές θεραπείες και η πρόληψη, η ανακύκλωση και η επαναχρησιμοποίηση και επισκευή καθημερινού οικιακού εξοπλισμού για την πρόληψη της ρύπανσης. Οι νέοι πρότειναν την καταγραφή των εργαστηρίων και τη διάδοσή τους στο Διαδίκτυο στις ιστοσελίδες του δήμου.

Starachowice

Οι συμμετέχοντες συζήτησαν σε υποομάδες και δημιούργησαν ιδέες για μικρά έργα που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν στην πόλη τους. Οι ιδέες περιστρέφονταν γύρω από μια κοινωνική εκστρατεία με περιβαλλοντικό θέμα που θα απευθυνόταν στους νέους. Ένα στοιχείο της εκστρατείας θα μπορούσε να είναι ένας διαγωνισμός για ένα περιβαλλοντικό παραμύθι που θα εκδοθεί και θα διατεθεί σε τοπικούς παιδικούς σταθμούς και σχολεία. Οι νέοι θα συμμετέχουν, επίσης, στην καταγραφή των εκδηλώσεων της εκστρατείας και στην κοινοποίησή τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

- **Ιταλία**

Κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων στη Consenza, η ομάδα συζήτησε τη δημιουργία ενός ερωτηματολογίου, προκειμένου να διερευνήσει τα θέματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά τη δημιουργία ψηφιακού εγχειριδίου, η εφαρμογή του οποίου προέκυψε σε προηγούμενες συναντήσεις. Επίσης, συζητήθηκαν θέματα ψηφιακής υποστήριξης και πράσινων θεμάτων, όπως τα σκουπίδια, το δημόσιο πράσινο και η αστική αρχιτεκτονική. Τέλος, στη συνάντηση αυτή προτάθηκε μια πρώτη επαφή με τον δήμο Rende και τον δήμο Castrolibero, που γειτνιάζουν με την κοινότητα.

- **Κροατία**

Το εργαστήριο στο Krk εξέτασε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στην πράξη. Το κύριο σημείο που επισημάνθηκε από τα μέλη της ομάδας εστίασης ήταν ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ των κρατικών κανονισμών και

νόμων και του πώς αυτά φαίνονται "στα χαρτιά" και του πώς λειτουργούν αυτοί οι κανονισμοί και οι νόμοι στην πράξη.

Opatija

Πραγματοποιήθηκαν δύο εργαστήρια στην Opatija. Το κύριο ερώτημα του πρώτου εργαστηρίου που συζητήθηκε, αφορούσε τον τρόπο με τον οποίο τα παιδιά, οι γονείς τους και οι ευρύτερες οικογένειες ανταποκρίνονται και εργάζονται πάνω σε περιβαλλοντικά βιώσιμα έργα και θέματα. Το δεύτερο εργαστήριο επικεντρώθηκε στο ζήτημα της αστικοποίησης στην Opatija και στο πώς αυτή θα μπορούσε να αναπτυχθεί με βιώσιμο τρόπο. Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ότι οι άνθρωποι αισθάνονται αποδυναμωμένοι, όταν σκέφτονται πώς να κάνουν αλλαγές σε ευρύτερο επίπεδο. Όσον αφορά τις προτεινόμενες μελλοντικές δραστηριότητες, σχεδιάζεται μια εκστρατεία που θα ευαισθητοποιήσει για τη σημασία του θέματος αυτού, καθώς και για να κινητοποιήσει την τοπική κοινότητα να γίνει ενεργή στις δημόσιες αποφάσεις και στη λήψη δημόσιων αποφάσεων.

- **Ελλάδα**

Καρδίτσα

Το εργαστήριο επικεντρώθηκε στα πράσινα βιώσιμα οράματα για την περιοχή της Καρδίτσας. Οι συμμετέχοντες ανέλαβαν να ορίσουν πράσινα θέματα που αφορούν τις τοπικές μας κοινωνίες, εξηγώντας κάθε φορά τη σημασία τους. Στη συνέχεια, όλοι οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να προτείνουν εκπαιδευτικές ιδέες, περιεχόμενο, πόρους και μεθόδους για να φωτίσουν τις τοπικές κοινότητες σχετικά με αυτά τα προσδιορισμένα πράσινα ζητήματα.

Ομαδικές συνεντεύξεις σεναρίων:

- **Πολωνία**

Η συζήτηση βασίστηκε σε ένα σενάριο που συζητήθηκε με τους συμμετέχοντες στο έργο. Οι εμπειρογνώμονες μίλησαν για αποτελεσματικές μεθόδους έρευνας των αναγκών και των ικανοτήτων των τοπικών κοινοτήτων στον τομέα του πράσινου μετασχηματισμού, τρόπους εντοπισμού περιεκτικών και ελκυστικών ιδεών για τις δραστηριότητες του έργου, αποτελεσματικές μεθόδους διεξαγωγής περιβαλλοντικής εκπαίδευσης - ιδίως σε μικρές μειονεκτικές κοινότητες – και τεχνικές κινητοποίησης, ενεργοποίησης των κοινοτήτων στο πλαίσιο των στόχων του έργου.

- **Ιταλία**

Στις συνεντεύξεις συζητήθηκαν οι στρατηγικές που πρέπει να υιοθετηθούν για την καλύτερη δυνατή ανάπτυξη κοινοτικών διαδικασιών και τα πράσινα-οικολογικά βιώσιμα εργαλεία, που πρέπει να υιοθετηθούν σε αυτές τις διαδικασίες. Προέκυψε ότι πρέπει να καταστήσουμε πρωταγωνιστή την περιοχή με όλους τους κατοίκους της διεγείροντας την ενεργό συμμετοχή τους. Τα εργαλεία που πρέπει να χρησιμοποιηθούν μπορούν να είναι αυτά που περιλαμβάνονται σε τεχνικές συμμετοχής (world café, fishbowl etc), οι οποίες έχουν ήδη δοκιμαστεί με επιτυχία στα πρώτα στάδια του έργου.

- **Κροατία**

Στην πρώτη συνέντευξη συζητήσαμε το ρόλο των πράσινων πολιτικών της πόλης στον τοπικό πληθυσμό. Ο συνομιλητής έθεσε το ζήτημα, ότι οι πράσινες πολιτικές βρίσκονται σε νηπιακό στάδιο και φαίνεται ότι πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια π.χ. προεκλογικών ή παρόμοιων διαδικασιών.

Στη δεύτερη συνέντευξη συζητήθηκε το ζήτημα του τρόπου με τον οποίο τα βιώσιμα και τοπικά παραγόμενα τρόφιμα θα μπορούσαν να μεταφερθούν στη Rijeka, για να καταναλωθούν σε διάφορα ιδρύματα, όπως στο Πανεπιστήμιο, στα σχολεία και στα

νοσοκομεία. Ο συνεντευξιαζόμενος δήλωσε, επίσης, ότι ενώ υπάρχει η βούληση και το ενδιαφέρον για την προσφορά τοπικών τροφίμων σε αυτά τα ιδρύματα, η πραγματική επεξεργασία του τρόπου εφαρμογής στην πράξη αποτελεί μείζον ζήτημα.

- **Ελλάδα**

Αρχικά, το πρώτο που συζητήθηκε είναι το όραμα ενός πράσινου μέλλοντος για την κοινότητα, το οποίο να περιλαμβάνει την προώθηση μιας μορφωμένης κοινωνίας, στην οποία οι πολίτες συμμετέχουν ενεργά στη λήψη αποφάσεων. Το όραμα αυτό επεκτείνεται πέρα από την τοπική κοινότητα προς ολόκληρη την κοινωνία. Η στρόφη προς τη βιωσιμότητα, ιδίως σε τομείς όπως η γεωργία, μπορεί να επιτευχθεί μέσω μικρών αλλαγών στις καθημερινές πρακτικές. Οι αλλαγές αυτές προωθούν φιλικές προς το περιβάλλον συμπεριφορές, προσφέρουν βιώσιμες λύσεις και συμβάλλουν στην οικοδόμηση μιας πιο ανθεκτικής κοινωνίας απέναντι στις περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Σε δευτερεύοντα ρόλο συζητήθηκε το όραμα μιας κοινότητας, τα μέλη της οποίας υιοθετούν συνειδητά στάσεις και συμπεριφορές, οι οποίες συμβάλλουν σε ένα βιώσιμο και φιλικό περιβάλλον σε κάθε πτυχή της ζωής τους. Αυτό περιλαμβάνει αυξημένη συνειδητοποίηση του ρόλου τους στο τοπικό και ευρύτερο περιβάλλον, καλλιέργεια της ενσυναίσθησης στις σχέσεις με τα άλλα μέλη της κοινότητας και κατανόηση των προκλήσεων που χρειάζονται συλλογικές λύσεις.

Τοπικά εργαστήρια:

- **Πολωνία** (Πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις, στο Γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας της Πολωνίας και στο Πολιτιστικό Κέντρο Wola.)

Γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας της Πολωνίας:

Το εργαστήριο πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της συνεδρίασης του Εθνικού Συμβουλίου Ανάπτυξης, η οποία ήταν αφιερωμένη στο έργο CO-Green. Η συζήτηση ήταν γύρω από τις δυνατότητες κλιμάκωσης της μεθοδολογίας του έργου Co-Green σε άλλα Κέντρα Κοινωνικών Υπηρεσιών στην Πολωνία. Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι τα πράσινα θέματα θα πρέπει να είναι στην ημερήσια διάταξη των Κέντρων, ξεκινώντας από δράσεις πραγματικής ζωής, οι οποίες θα μεταφράσουν τις μεγάλες προκλήσεις σε μικρή κλίμακα. Στην επόμενη εθνική συνάντηση των Κέντρων Κοινωνικών Υπηρεσιών θα υπάρξει συνεδρίαση αφιερωμένη στο έργο Co-Green όσον αφορά τη διάδοση της μεθοδολογίας.

Πολιτιστικό Κέντρο Wola:

Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε πάνω στη διεύρυνση του πεδίου δραστηριότητας των πολιτιστικών κέντρων, ώστε να συμπεριληφθούν τα θέματα της κλιματικής αλλαγής και της οικολογίας. Συζητήθηκε ο τρόπος χρήσης πολιτιστικών εργαλείων (π.χ. κοινοτική τέχνη) για την τόνωση του προβληματισμού σε αυτόν τον τομέα και ο τρόπος εμπλοκής των κατοίκων, ιδίως των νέων, σε αυτού του είδους τις δραστηριότητες.

- **Ιταλία**

Consenza

Η ομάδα των παρευρισκομένων αποφάσισε να διερευνήσει δύο από τα 6 θέματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του Open Space Technology: την κατασκευή ενός ψηφιακού εγχειριδίου, το οποίο μοιράζεται σε εικονική μορφή μέσα στην κοινότητα και την αναδιαμόρφωση της πλατείας Largo Luigi De Matera ως χώρος κοινωνικής συνάντησης.

Cavalese

Το εργαστήριο έχει τη μορφή ενός κοινωνικού γεύματος στην Cavalese, το οποίο πραγματοποιείται χωρίς τη χρήση πλαστικού, αλλά με ενοικιαζόμενα επιτραπέζια σκεύη από την ένωση - Ecosisters. Οι συμμετέχοντες συζήτησαν για την εκπαιδευτική εκδήλωση, στο Gazolini (Valle di Fiemme). Το γεύμα, με τη βοήθεια θεματικών βιβλίων, οδήγησε σε κοινό προβληματισμό πάνω στα θέματα του περιβάλλοντος και του οικιακού τομέα.

Η δεύτερη συνάντηση οργανώθηκε με τη μορφή περιπάτου με τη συνοδεία της δασολόγου Ilaria Zorzi, η οποία εξήγησε τις ιδιότητες της τοπικής χλωρίδας και το πρόβλημα του φλοιού του σκαθαριού ως παράσιτου, το οποίο αλλάζει τη μορφή του δάσους. Στο τέλος, έγινε μια συλλογική ανταλλαγή για την ανακατασκευή των εδαφικών και κλιματικών αλλαγών, που παρατηρήθηκαν τα τελευταία χρόνια.

Magione

Τέθηκαν πολλά θέματα προς συζήτηση, από την περιβαλλοντική παρανομία στην κυκλική οικονομία, από την ανακάλυψη των οικοσυστημάτων των ποταμών και των λιμνών στην ανακάλυψη της άγριας ζωής, από την κριτική κατανάλωση στη μόδα μέσω της προστασίας του εδάφους, της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων. Η μη τυπική προσέγγιση των δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με τις εκδρομές στο πεδίο και τη μάθηση μέσω της πράξης, επιτρέπουν στους νέους συμμετέχοντες να συνδυάσουν τις θεωρητικές δεξιότητες με τις πρακτικές εμπειρίες και να αναπτύξουν συγκεκριμένες λύσεις στα κρίσιμα ζητήματα που αντιμετωπίζουν, ξεκινώντας από μία χαρτογράφηση των δυνατών και αδύνατων σημείων της περιοχής τους, της οποίας είναι πρωταγωνιστές.

• Κροατία

Οι συμμετέχοντες στα εργαστήρια συζήτησαν τις προκλήσεις που θεωρούν ότι υπάρχουν στην ανάπτυξη βιώσιμων οικολογικών πρακτικών. Είπαν ότι οι προκλήσεις αυτές ήταν η αδιαφορία των υπευθύνων λήψης αποφάσεων για τις πράσινες πολιτικές, η βραχυπρόθεσμη εστίαση και τα συμφέροντά τους και η απουσία κατάλληλων περιβαλλοντικών μελετών που διεξάγονται. Οι συμμετέχοντες καθόρισαν ως τομείς προτεραιότητας τη βελτίωση του διαλόγου με τους φορείς λήψης αποφάσεων, τη συγκρότηση συνέλευσης πολιτών, την ενδυνάμωση και τον εντοπισμό του κοινού, την οργάνωση δραστηριοτήτων που αφορούν τα δέντρα, τα παιδιά και τις ευάλωτες ομάδες πολιτών, καθώς πρόκειται για θέματα στα οποία το ευρύτερο κοινό είναι ευαισθητοποιημένο. Η συνάντηση ολοκληρώθηκε με μια συζήτηση σχετικά με τις δυνατότητες του Πράσινου Δικτύου, όπου οι συμμετέχοντες συζήτησαν ποιοι πόροι θεωρούν ότι είναι ήδη διαθέσιμοι και ποια περαιτέρω εργασία πρέπει να γίνει.

Opatija

Το κύριο σημείο που προέκυψε από το εργαστήριο ήταν η ανάγκη συντονισμού των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών. Οι διάφοροι φορείς και ομάδες θα πρέπει να εργάζονται συντονισμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής. Με τον τρόπο αυτό, τότε μπορούν να ληφθούν υπόψη όλα τα συμφέροντα (των ανθρώπων/ζώων και της φυτικής ζωής). Ενώ τα μέλη του συλλόγου πεζοπορίας θα συνεχίσουν το έργο τους για τη δημιουργία μονοπατιών πεζοπορίας στην τοπική περιοχή, ιδίως στους λόφους γύρω από το βουνό Učka.

Ika

Το κύριο θέμα του εργαστηρίου αφορούσε το τι πραγματικά είναι ο βιώσιμος τουρισμός και πώς θα μπορούσε να αναπτυχθεί/ενθαρρυνθεί στην κομητεία Primorsko Goranska. Ένα από τα κεντρικά σημεία που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου ήταν, ότι ενώ κατ' αρχήν οι άνθρωποι ενδιαφέρονται για την ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού, πολύ συχνά τα συμφέροντά τους για την επίτευξη κέρδους είναι ισχυρότερα. Ένα άλλο σημείο που

αναδείχθηκε κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου ήταν, ότι οι άνθρωποι που εργάζονται στη σχολή παρατήρησαν μια αρκετά έντονη διαφορά μεταξύ των γενεών, όσον αφορά τα ενδιαφέροντα για τον βιώσιμο τουρισμό. Όσοι συμμετείχαν στο εργαστήριο δήλωσαν ότι ενώ οι νεότερες γενιές/νέοι άνθρωποι ενδιαφέρονται πολύ για την Πράσινη Μετάβαση, ενδιαφέρονται κυρίως να εργαστούν σε εκείνους τους τομείς, όπου βλέπουν προσωπικό όφελος/κέρδος (π.χ. οικονομικές απολαβές). Προτάθηκε το συμπέρασμα ότι πρέπει να διερευνηθεί πώς και γιατί υπάρχει αυτή η διαφορά μεταξύ των γενεών.

- **Ελλάδα**

Το εργαστήριο περιελάμβανε μια παρουσίαση που αναδείκνυε το έργο Co-Green, τονίζοντας την ανάγκη των πράσινων ενεργοποιητών και τονίζοντας τη σημασία της αυξημένης συμμετοχής του κοινού στις τοπικές κοινότητες για μια επιτυχημένη πράσινη μετάβαση. Κατά τη διάρκεια της ημερίδας παρουσιάστηκαν τα κύρια ζητήματα που εντοπίστηκαν από τους βασικούς ενδιαφερόμενους στην ομάδα εστίασης και διανεμήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες στην ημερίδα ένα ερωτηματολόγιο, το οποίο επικεντρώθηκε σε ζητήματα της πράσινης μετάβασης για την Καρδίτσα. Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν τη γνώμη τους για τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους ενθάρρυνσης της συμμετοχής του κοινού, όπως τα ενεργά και παθητικά μέσα ενημέρωσης, η αξιοποίηση προγραμματισμένων εκδηλώσεων για εκστρατείες ενημέρωσης, η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και την προτίμησή τους για τους καλύτερους τρόπους προώθησης εθελοντικών δραστηριοτήτων, όπως η δενδροφύτευση και ο καθαρισμός πάρκων.